

Základy počítačovej typografie II. :)

- Nie je vždy najlepšie používať zarovnávanie textu v odstavci *do bloku*. Rôzna veľkosť medzier medzi slovami neprispieva k zvýšeniu čitateľnosti. Obzvlášť výrazný je tento jav pri vypnutom delení slov. Riešením je používanie zarovnávanie na ľavú zarážku.
- Pre lepší dojem z tlačoviny sa doporučuje nespoliehať sa iba na deliaci algoritmus programu, ale kde je to nutné, rozdeliť slovo manuálne (ručne).
- Pri delení slov v sadzbe postupujte podľa *Pravidiel slovenského pravopisu*. Je určite vhodné pripomenúť, že nie je možné rozdeliť číslo a jeho jednotku, je nevhodné ponechať predložku na konci riadku, neprípustné je rozdelenie dlhého čísla do viacerých riadkov.
- Je veľmi nevhodné deliť slová v nadpisoch či medzinadpisoch.
- Slovenská typografia zakazuje ponechávať na koncoch riadkov jednopísmenové predložky a spojky. Jedinú výnimku predstavuje spojka *a*.
- Jednotlivé odstavce by mali byť oddelené. Túto funkciu plní najčastejšie *odstavcová zarážka*, kde je začiatok prvého riadku odstavca posunutý doprava.
- Doporučená hodnota odsadenia je zhodná so stupňom použitého písma – tzv. *štvorčík* (napríklad pri desaťbodovom písme použitá zarážka 10 bodov). Menšie zarážky nespĺňajú svoju oddeľovaciu funkciu, zarážky väčšie veľkosti narušujú sadzbu. Vhodné je tiež oddelenie odstavcov medzerou.
- Prvé odstavce na začiatku článku a prvé odstavce za nadpisom (alebo medzinadpisom) sa často riešia bez odstavcovej zarážky.

- Posledný riadok v odstavci sa nazýva *východový riadok*. Jeho dĺžka by nemala byť menšia, ako je veľkosť odstavcovej zarážky nasledujúceho odstavca.
- Východový (posledný) riadok odstavca nesmie byť prvým riadkom stránky (ani stĺpca). Rovnako prvým riadkom odstavca nesmie stránka (stĺpec) končiť. Týmto riadkom sa v typografickom slangu hovorí *parchant*, *sirota* a *vdova*. Súčasné textové editory tieto riadky automaticky presúvajú.
- Stĺpcová sadzba zvyšuje čitateľnosť textu sádzaného malým stupňom písma.

Zdroje

Prevzaté, upravené a spracované podľa vystrihovačky:

- *Základy počítačovej typografie.*